

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 22. aprila 2010*

V zadevi C-346/08,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 25. julija 2008,

Evropska komisija, ki jo zastopata P. Oliver in A. Alcover San Pedro, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožeča stranka,

proti

Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska, ki ga zastopa L. Seeboruth, zastopnik, skupaj z D. Wyattom, QC,

tožena stranka,

* Jezik postopka: angleščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, G. Arestis, J. Malenovský, T. von Danwitz in D. Šváby (poročevalec), sodniki,

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi
10. decembra 2009

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo predlaga Sodišču, naj ugotovi, da Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska s tem, da ni zagotovilo uporabe Direktive 2001/80/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav (UL L 309, str. 1) za elektrarno, ki jo upravlja družba Rio Tinto Alcan Smelting and Power (UK) Ltd

(v nadaljevanju: Alcan) v Lynemouthu na severovzhodu Anglije (v nadaljevanju: elektrarna Lynemouth), ni izpolnilo obveznosti iz te direktive.

Pravni okvir

- 2 Direktiva 2001/80, ki je nadomestila Direktivo 88/609/EGS Sveta z dne 24. novembra 1988 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav (UL L 336, str. 1), je del strategije Skupnosti za boj proti zakisljevanju in njen namen je omejitev emisij žveplovega dioksida, dušikovih oksidov in prahu iz velikih kurilnih naprav z nazivno toplotno močjo 50 MW ali več. Ta omejitev je določena v prilogah od III do VII k Direktivi 2001/80, ki določa, da za te naprave veljajo mejne vrednosti emisij, ki so izražene v največji koncentraciji teh onesnaževalnih snovi v odpadnih plinih.
- 3 V uvodnih izjavah 6 in 11 Direktive 2001/80 je navedeno:

„(6) Obstoječe velike kurilne naprave pomembno prispevajo k emisijam žveplovega dioksida in dušikovih oksidov v Skupnosti, te emisije pa je treba zmanjšati. Prilagoditi je torej treba pristop k različnim posebnostim področja velikih kurilnih naprav v državah članicah.

[...]

- (11) Obrati za proizvodnjo električne energije so pomemben del področja velikih kurilnih naprav.“

4 Člen 1 te direktive določa:

„Ta direktiva se uporablja za kurilne naprave z nazivno vhodno toplotno močjo 50 MW ali več, ne glede na vrsto uporabljenega goriva (trdno, tekoče ali plinasto).“

5 Člen 2 iste direktive določa:

„V tej direktivi pomeni:

[...]

7. ‚kurilna naprava‘ vsako tehnično napravo, v kateri goriva oksidirajo, da se uporabi tako nastala toplota.

Ta direktiva se uporablja le za kurilne naprave, ki so namenjene proizvodnji energije, razen za tiste, pri katerih se produkti zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnih procesih. Zlasti se ta direktiva ne uporablja za naslednje kurilne naprave:

- (a) naprave, v katerih se produkti zgorevanja uporabljajo za neposredno segrevanje, sušenje ali drugo obdelavo predmetov ali materialov, npr. peči za ponovno segrevanje in peči za toplotno obdelavo;
- (b) naprave za naknadno zgorevanje, to je kakršne koli tehnične naprave, namenjene čiščenju odpadnih plinov s sežigom, ki ne obratujejo kot samostojna kurilna naprava;
- (c) naprave za regeneracijo katalizatorjev iz kreking procesov;
- (d) naprave za pretvorbo vodikovega sulfida v žveplo;
- (e) reaktorje, ki se uporabljajo v kemični industriji;
- (f) koksarniške peči;

- (g) rekuperatorje toplote pri plavžih;
- (h) katere koli tehnične naprave, ki se uporabljajo za pogon vozila, ladje ali zrakoplova;
- (i) plinske turbine, ki se uporabljajo na naftnih ploščadih;
- (j) plinske turbine z dovoljenjem, izdanim pred 27. novembrom 2002, ali plinske turbine, ki so po mnenju pristojnega organa predmet popolne vloge za dovoljenje pred 27. novembrom 2002, če naprava začne obratovati najkasneje 27. novembra 2003, kar pa ne vpliva na člen 7(1) in Prilogo VIII(A) in (B).

Naprave, ki jih poganjajo dizelski, bencinski in plinski motorji, niso vključene v to direktivo.

Kadar se dve ali več ločenih novih naprav namesti tako, da bi se ob upoštevanju tehničnih in ekonomskih dejavnikov njihovi odpadni plini po mnenju pristojnih organov lahko izpuščali skozi skupen odvodnik, se šteje, da je kombinacija takih naprav ena enota

[...]"

- 6 Države članice so morale v skladu s členom 4(3) Direktive 2001/80 najkasneje do 1. januarja 2008 pomembno zmanjšati emisije obstoječih kurilnih naprav bodisi s sprejetjem ustreznih določb, da bi bile tako pri obstoječih zadevnih napravah spoštovane mejne vrednosti emisij, ki so določene v prilogah k tej direktivi, bodisi z vključitvijo teh naprav v nacionalni program za zmanjševanje emisij (v nadaljevanju: NPZE). Na podlagi člena 4(6) te direktive je imela država članica, ki se je odločila za uporabo NPZE, dolžnost, da ga najkasneje do 27. novembra 2003 predloži Komisiji, ta pa je bila dolžna v šestih mesecih od predložitve oceniti, ali ta program izpolnjuje pogoje iz navedenega člena 4(6).

Predhodni postopek

- 7 Združeno kraljestvo je z dopisom z dne 27. novembra 2003 Komisiji predložilo prvo različico svojega NPZE, v katerem je elektrarna Lynemouth uvrščena med kurilne naprave, za katere se uporablja Direktiva 2001/80. Ta država članica je 28. aprila 2005 predložila posodobljen NPZE, v katerem je navedena tudi ta naprava. Vendar pa je v revidirani različici svojega NPZE, ki ga je predložila Komisiji 28. februarja 2006, to napravo iz njega izločila.
- 8 Komisija je z dopisom z dne 4. septembra 2006 Združeno kraljestvo obvestila, da meni, da ta izločitev ni v skladu z Direktivo 2001/80. Navedena država članica je v odgovoru z dne 2. februarja 2007 navedla, da bi morala biti elektrarna Lynemouth upravičena do splošne izjeme, ki je določena v členu 2, točka 7, te direktive, ker je popolnoma vključena v talilnico aluminija in se uporablja le za proizvodnjo te kovine. Poudarila je tudi, da je vpliv te elektrarne na okolje majhen in da obstaja nevarnost,

da bo morala družba Alcan prenehati uporabljati talilnico aluminija, če bodo za elektrarno veljale omejitve, ki jih določa navedena direktiva.

- 9 Komisija je 29. junija 2007 Združenemu kraljestvu poslala pisni opomin, na katerega je ta država odgovorila z dopisom z dne 31. avgusta 2007.
- 10 Ker Komisija s tem odgovorom ni bila zadovoljna, je 23. oktobra 2007 Združenemu kraljestvu poslala obrazloženo mnenje, v katerem ga je pozvala, naj v roku dveh mesecev od njegovega prejema preneha z očitano ji neizpolnitvijo obveznosti.
- 11 Ker Komisije trditve, ki jih je Združeno kraljestvo navedlo v odgovoru na obrazloženo mnenje v dopisu z dne 21. decembra 2007, niso prepričale, je vložila to tožbo.

Tožba

Trditve strank

- 12 Komisija trdi, da se Direktiva 2001/80 uporablja za elektrarno Lynemouth in opozarja, da je na začetku tako menilo tudi Združeno kraljestvo, saj je to napravo vključilo v več različic svojega NPZE in jo iz njega izločilo šele v revidirani različici, ki ji je bila predložena 28. februarja 2006.

¹³ Po mnenju Komisije se Direktiva 2001/80 uporablja za vse kurilne naprave, razen za tiste, ki so izrecno izvzete v členu 2, točka 7, te direktive, to so:

- kurilne naprave, ki niso namenjene proizvodnji energije (v nadaljevanju: izjema 1);
- kurilne naprave, pri katerih se produkti zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnih procesih (v nadaljevanju: izjema 2);
- naprave, navedene v členu 2, točka 7, podtočke od (a) do (f), ki so prikaz izjem 1 in 2, ter
- različne izjeme *sui generis*, ki so našteje v navedem členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (g) do (j), in v istem členu 2, točka 7, tretji odstavek.

¹⁴ Komisija navaja, da vse naprave iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (f), Direktive 2001/80 spadajo med izjeme 1 in 2 ter da je logično, da niso vključene v področje uporabe te direktive, saj se metodologija in mejne vrednosti emisij, ki jih določa navedena direktiva, za njih težko uporabijo. V zvezi s tem navaja, da je namen Direktive 2001/80, da se določi ureditev za emisije, ki nastanejo pri zgorevanju (oksidaciji) goriva, ter da postopek za izračun mejnih vrednosti emisij temelji na

predpostavki, da je mogoče predvideti emisije, ki bodo nastale pri zgorevanju goriva, ki se uporablja za napajanje kurilne naprave. Če bi se vroči odpadni plini, ki nastajajo v procesu zgorevanja, mešali z drugimi snovmi, ki po navadi niso v zvezi s procesom zgorevanja pred emisijo, potem rezultati ne bi bili dovolj predvidljivi in mejnih vrednosti emisij, ki jih določa navedena direktiva za zgorevanje goriva, ne bi bilo mogoče uporabiti.

- 15 Komisija pa priznava, da naprave iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (g) do (j), Direktive 2001/80 ne spadajo niti med izjeme 1 niti med izjeme 2, in navaja, da spadajo med izjeme *sui generis*.
- 16 Komisija v zvezi z – natančneje – rekuperatorji toplote pri plavžih iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočka (g), Direktive 2001/80, na primeru katerih Združeno kraljestvo utemeljuje bistveni del svoje teze, navaja, da so ti rekuperatorji toplote opremljeni s kamni, ki se uporabljajo kot zbiralniki toplote in ki se segrevajo ob neposrednem stiku z vročimi odpadnimi plini, ki nastajajo pri zgorevanju goriva, in ti kamni, ki se uporabljajo kot zbiralniki toplote, se nato uporabijo za segrevanje hladnega zraka, ki kroži nad njimi, da bi se proizvedel „vroč veter“, ki se ga nato vpiha v plavž. Ob upoštevanju segrevanja kamnov se ti rekuperatorji toplote bistveno razlikujejo od drugih vrst kurilnih naprav. Poleg tega na kamnitih stenah komor pogosto nastajajo razpoke, zaradi česar prihaja do kontaminacije plina, ki nastaja pri zgorevanju, z nezgorelimi plini iz plavža. Zaradi teh dveh razlogov je mejne vrednosti emisij, ki so določene v navedeni direktivi, težko uporabiti za rekuperatorje toplote.
- 17 Komisija poudarja, da se pri nobeni napravi iz določb, ki se nanašajo na izjemo 2, ne uporablja električne energije v proizvodnem procesu ali produktov zgorevanja zunaj same kurilne naprave.

- 18 Čepprav ni sporno, da elektrarna Lynemouth ne spada v izjemo 1, pa tudi ne more spadati v izjemo 2, ker v proizvodnem procesu ne uporablja produkta zgorevanja neposredno.
- 19 Komisija navaja, da če bi bilo sprejeto, da elektrarna zaradi neposredne uporabe električne energije, ki jo proizvede med proizvodnim procesom, spada v izjemo 2, bi bilo veliko velikih kurilnih naprav zunaj področja uporabe Direktive 2001/80, kar bi imelo hude posledice za okolje.
- 20 Komisija navaja, da je elektrarna Lynemouth deveti največji povzročitelj emisij žvepovega dioksida v Združenem kraljestvu in predstavlja približno 4 % vseh emisij tega onesnaževalnega plina, ki so bile prijavljene v tej državi članici.
- 21 Združeno kraljestvo navaja, da je elektrarna, katere namen je dobava električne energije obratu, ki proizvaja aluminij z elektrolizo, in ki je zgrajena izključno za ta namen, del tehnične naprave, ki vsebuje obrat za zgorevanje, namenjen proizvodnji energije, in ki neposredno uporablja produkt zgorevanja v proizvodnem procesu in ki zato izpolnjuje pogoje za izjemo, določene v členu 2, točka 7, Direktive 2001/80.
- 22 Prvič, Združeno kraljestvo navaja, da se proizvedena električna energija uporablja neposredno v procesu proizvodnje aluminija. Obrat, ki ga upravlja družba Alcan, ne more – v nasprotju s tem, kar trdi Komisija – na isti način uporabljati električne energije iz nacionalnega omrežja.

23 Drugič, Združeno kraljestvo navaja, da je električna energija, ki jo proizvaja elektrarna, ki deluje na premog, posredni proizvod zgorevanja. Vendar se člen 2, točka 7, Direktive 2001/80 ne nanaša na neposredno uporabo neposrednih produktov zgorevanja, temveč na neposredno uporabo produktov zgorevanja. Energijo – kot je električna energija – ki je proizvedena z oksidacijo goriv, bi bilo treba obravnavati kot produkt zgorevanja, saj se ta direktiva nanaša le na kurilne naprave, v katerih se oksidira goriva z namenom proizvodnje energije. V členu 2, točka 7, Direktive 2001/80 ni podrobno določeno, da se nanaša le na neposredne produkte zgorevanja, in razlaga v tem smislu ni primerna. Obstajati mora neposredna zveza med produktom zgorevanja in proizvodnim procesom, ne pa med zgorevanjem in proizvodnim procesom. V obravnavanem primeru pa obstaja neposredna zveza med električno energijo, ki je proizvedena z zgorevanjem, in uporabljenim proizvodnim procesom, saj se električna energija uporablja v proizvodnem procesu za proizvodnjo aluminija.

24 Navedba rekuperatorjev toplote pri plavžih v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočka (g), Direktive 2001/80 potrjuje, da se izjema ne uporablja le v ožjem smislu, na katerega se sklicuje Komisija. Združeno kraljestvo v zvezi s tem opozarja, da je iz prvotnega sistema, ki je opredeljen v členu 2, točka 7, Direktive 88/609, razvidno, da gre pri tehnikah, ki so naštet v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), Direktive 2001/80 za posebne primere kurilnih naprav, ki so izključene iz področja uporabe zadnjenavedene direktive, bodisi ker niso namenjene proizvodnji energije bodisi ker neposredno uporabljajo produkt zgorevanja v proizvodnem procesu. Vendar pa vroč zrak, ki je uporabljen v rekuperatorjih toplote, ni ponovno segret neposredno z oksidacijo goriva, temveč posredno prek oksidacije goriva, ki segreva kamne, ki se uporabljajo kot zbiralniki toplote, ki nato segrevajo zrak, ki napaja proizvodni proces. Energijo, ki je na ta način posredno proizvedena, se upravičeno enači s produktom zgorevanja v smislu člena 2, točka 7, Direktive 2001/80, čeprav gre za posreden produkt zgorevanja, tako kot je električna energija takšen posreden produkt v elektrarni Lynemouth. V skladu s pravilno interpretacijo tega člena 2, točka 7, je rekuperator toplote povezan s plavžem enako kot je elektrarna Lynemouth s talilnico aluminija, s katero upravlja družba Alcan. Oba sta vira energije, namenjena proizvodnim procesom in vanje vključena.

- 25 V nasprotju s tem, kar navaja Komisija, rekuperatorji toplote pri plavžih, navedenih v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočka (g), Direktive 2001/80 niso izjema *sui generis*. Iz besedila člena 2, točka 7, Direktive 88/609 je jasno razvidno, da so izjeme *sui generis* obravnavane v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (h) do (j), Direktive 2001/80.
- 26 V zvezi s trditvijo Komisije, da teza Združenega kraljestva resno ogroža domet Direktive 2001/80, ta država članica priznava, da bi bilo nenavadno, da bi se vse kurilne naprave, ki proizvajajo električno energijo, namenjeno neposredni uporabi v proizvodnem procesu, izognile zahtevam iz te direktive. Poudarja, da je naprava izločena le, če je edini namen njene postavitve ta, da z električno energijo napaja proizvodni proces. Vsi primeri, navedeni v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (i), navedene direktive, se nanašajo na zaprte vire energije, ki so bili načrtovani in zgrajeni za določene procese in dejavnosti. Navaja, da je edini produkt zgorevanja, ki je naveden, tisti, ki se nanaša na energijo.
- 27 Združeno kraljestvo meni, da zakonodajalec Skupnosti ni izključil naprav iz področja uporabe Direktive 2001/80 zato, da bi nacionalnim regulativnim organom prihranil manjše nevšečnosti, temveč zato, da bi uravnovesil okoljske koristi in gospodarski strošek vključitve teh naprav v navedeno področje uporabe. Vendar v zvezi z zadevno napravo gospodarski in družbeni stroški vključitve te naprave v področje uporabe te direktive zaradi nevarnosti njenega zaprtja, ki bi povzročilo izgubo 4000 neposrednih ali posrednih delovnih mest v regiji z visoko stopnjo brezposelnosti, močno prese-gajo majhno okoljsko korist, ki bi nastala s to vključitvijo, glede na to, da je družba Alcan v preteklih letih investirala visoke zneske v izboljšanje rezultatov na okoljskem področju, ob upoštevanju obveznosti zmanjšanja emisij žvepla iz Direktive 2008/1/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2008 o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja (UL L 24, str. 8) in ob upoštevanju tega, da je bila zadevna proizvodnja nadomeščena z uvozom iz naprav, ki so zunaj Evropske unije in za katere velja manj okoljevarstvenih predpisov. Glede na to, da se pri proizvodnji

aluminija porabi veliko energije in da je zato podvržena pritiskom, je treba Direktivo 2001/80 razlagati tako, da se iz njenega področja uporabe izključijo elektrarne, katerih namen je dobava električne energije, ki je namenjena postopku elektrolize.

- 28 V odgovor na trditev Komisije, da je bilo treba, po eni strani, druge obrate za proizvodnjo aluminija že prilagoditi zahtevam iz Direktive 2001/80 in da, po drugi strani, ni razloga, da bi se podelilo konkurenčno prednost obratu, ki ga upravlja družba Alcan, Združeno kraljestvo navaja, da je ta izključen iz področja uporabe navedene direktive zaradi objektivnih preudarkov, ki veljajo za vse naprave v enakem položaju. Elektrarna Lynemouth je edina naprava v Evropskem gospodarskem prostoru z zaprtim virom energije, ki je bil zasnovan in zgrajen z namenom proizvodnje električne energije, namenjene postopku elektrolize.
- 29 Logično bi bilo, da se izvzame kurilne naprave, namenjene napajanju proizvodnih procesov, saj imajo le eno „notranjo stranko“ in torej le eno sredstvo za povrnitev stroškov, ki nastanejo s prilagoditvijo Direktivi 2001/80. Poleg tega so končni proizvodi proizvodnega procesa surovine, s katerimi se trguje na mednarodnih trgih in ki so v neposredni konkurenci s proizvodi proizvajalcev s sedežem zunaj Unije, za katere veljajo manj strogi predpisi in ki proizvajajo z nižjimi stroški, medtem ko nenamenske kurilne naprave dobavljajo številnim strankam, so v lasti držav članic in nimajo dejanskih konkurentov.
- 30 Združeno kraljestvo izpodbija trditev Komisije, da člen 2, točka 7, Direktive 2001/80 vsebuje splošno načelo, ki ga je treba razlagati široko, in dve izjemi, ki ju je treba razlagati restriktivno. Ta določba vsebuje opredelitev naprav, ki spadajo v področje

uporabe navedene direktive, in tistih, za katere se ta direktiva ne uporablja. Združeno kraljestvo dodaja, da se je vsekakor Sodišče opredelilo proti ozki razlagi izjem, kadar takšna razlaga nasprotuje cilju, ki ga navedene izjeme uresničujejo (sodba z dne 26. maja 2005 v zadevi Kingcrest Associates in Montecello, C-498/03, ZOdl., str. I-4427, točki 29 in 32).

Presoja Sodišča

- ³¹ Z vprašanjem, ki je zastavljeno v tej tožbi, se želi izvedeti, ali je treba elektrarno Lynemouth obravnavati kot kurilno napravo, za katero se uporablja Direktiva 2001/80.
- ³² Čeprav bi se lahko zdelo nenavadno, kot navaja Komisija, da je Združeno kraljestvo – potem ko je v prvih dveh različicah NPZE, ki sta bili v skladu z Direktivo 2001/80 predloženi Komisiji v letih 2003 in 2005, elektrarno Lynemouth vključilo med kurilne naprave, za katere se uporablja Direktiva 2001/80, in jo tudi obravnavalo v vseh poročilih in dokumentih, ki so bili od leta 1990 sprejeti v skladu z Direktivo 88/609, ki je predhodnica Direktive 2001/80 in ki je glede spornega vprašanja vsebovala skoraj enako besedilo – zavzelo stališče, da za to elektrarno ne veljajo zahteve iz Direktive 2001/80, ta okoliščina kljub temu ne vpliva na vprašanje, ali ta elektrarna spada v področje uporabe zadnjenavedene direktive.
- ³³ Gotovo je, da je elektrarna Lynemouth kurilna naprava z nazivno toplotno močjo, ki presega 50 MW, v smislu členov 1 in 2, točka 7, prvi odstavek, Direktive 2001/80.

- 34 Vendar Združeno kraljestvo navaja, da ta elektrarna, ki je bila zgrajena izključno zato, da dobavlja električno energijo za proizvodnjo aluminija v sosednji talilnici, izpolnjuje pogoje iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80, v skladu s katerim se ta direktiva uporablja le za kurilne naprave, katerih namen je proizvodnja energije, razen tistih, ki uporabljajo produkt zgorevanja neposredno v proizvodnem procesu.
- 35 Gotovo je res, da se električna energija, ki jo proizvede elektrarna Lynemouth, neposredno uporabi za proces proizvodnje aluminija. V skladu s Hall-Heroultovim postopkom, ki ga uporabljajo v tovarni, s katero upravlja družba Alcan, namreč aluminijevi oksidi napajajo elektrolit, v katerem se raztopijo, in električni tok preteče od anode do katode in pri tem loči aluminijev oksid na aluminij in kisik, ob tem pa dovaja toploto, ki je namenjena ohranjanju fuzije elektrolita.
- 36 Vendar – kot navaja Komisija – električna energija ni produkt zgorevanja. Produkti zgorevanja so namreč odpadni plini, pepel in drugi ostanki ter toplota, ki nastane pri zgorevanju, ker Direktiva 2001/80 opredeli kurilno napravo kot „tehnično napravo, v kateri goriva oksidirajo, da se uporabi tako nastala toplota“. Električni tok ni niti fizični produkt zgorevanja niti toplote, temveč nastane v sosedstvu postopkov, pri čemer pri zgorevanju nastaja toplota, ki se uporabi za proizvodnjo pare v parnem kotlu, ta para pa poganja turbino, ki, nazadnje, proizvede električno energijo.
- 37 Da bi se električna energija obravnavala kot „produkt zgorevanja“, bi bilo treba ta pojem razlagati tako široko, da bi bili vanjo vključeni tudi drugi proizvodi, ki ne nastanejo neposredno pri zgorevanju in ki ne ustrezajo običajnemu pomenu tega izraza niti v znanstvenem niti v pogovornem jeziku.

- 38 Poleg tega člen 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80 nasprotuje takšni široki razlagi pojma „produkt zgorevanja“, ker se nanaša na kurilne naprave, ki uporabljajo produkt zgorevanja „neposredno“ v proizvodnem procesu. Produktov zgorevanja pa v njem ni mogoče uporabljati neposredno, če med zgorevanjem in proizvodnim procesom obstajajo vmesne faze, kot je proizvodnja električne energije.
- 39 Široki razlagi pojma „produkt zgorevanja“ nasprotuje tudi to, da ta pojem določa obseg izjeme od splošnega pravila. Izjeme je treba razlagati ozko, da splošna pravila ne izgubijo pomena (glej v tem smislu sodbo z dne 29. aprila 2004 v zadevi Kapper, C-476/01, Recueil, str. I-5205, točka 72).
- 40 V nasprotju s tem, kar navaja Združeno kraljestvo, pa je očitno, da člen 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80 ni omejen na pojasnitev pojma „kurilna naprava“, temveč nekatere naprave izključi iz področja uporabe te direktive. Poleg tega besedilo te določbe izrecno določa, da je njen namen v odstopanju, saj določa, da se navedena direktiva uporablja za naprave, katerih namen je proizvodnja energije, „razen za tiste, pri katerih se produkti zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnih procesih“.
- 41 Nujnost ozke razlage člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80 je še podkrepljena s tem, da izključitev nekaterih kurilnih naprav iz področja uporabe te direktive nasprotuje samemu cilju te direktive. Kot je razvidno iz uvodnih izjav 4 in 6 navedene direktive, je namreč njen namen, da se z zmanjšanjem emisij

žveplovega dioksida in dušikovega oksida – h katerim pomembno prispevajo velike kurilne naprave – bojuje proti zakisljevanju.

- 42 Nazadnje, ker so naprave za proizvodnjo električne energije v uvodni izjavi 11 Direktive 2001/80 opredeljene kot glavne kurilne naprave, na katere se nanaša ta direktiva, bi razširitev izjeme iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, navedene direktive na elektrarne, katerih proizvodnja električne energije se neposredno uporabi v proizvodnem procesu, škodovala polnemu učinku te direktive.
- 43 Iz navedenega je razvidno, da elektrarna Lynemouth ni upravičena do izjeme, ki je v členu 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80 določena za kurilne naprave, ki produkt zgorevanja uporabljajo neposredno v proizvodnem procesu.
- 44 Nobena trditev Združenega kraljestva ne more izpodbiti te ugotovitve.
- 45 Prvič, v zvezi s trditvijo, da v Direktivi 2001/80 določene izjeme temeljijo na uravnoteženju stroškov, ki jih povzroči uporaba mejnih vrednosti emisij, in koristi za okolje, ki s tem nastanejo – in na podlagi česar bi bilo v obravnavanem primeru upravičeno izključiti elektrarno Lynemouth iz področja uporabe te direktive – je treba najprej opozoriti, da niti v navedeni direktivi niti v pripravljalnih dokumentih te direktive

niso navedeni razlogi, ki bi utemeljili splošno in abstraktno izključitev kurilnih naprav, ki uporabljajo produkt zgorevanja neposredno v proizvodnih procesih, in primere nekaterih naprav iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), Direktive 2001/80.

⁴⁶ Po mnenju Komisije so bile kurilne naprave, ki spadajo med te izjeme, izključene iz področja uporabe Direktive 2001/80 zaradi kontaminacije odpadnih plinov zgorevanja z onesnaževali med neposredno uporabo produkta zgorevanja v proizvodnih procesih, tako da se metodologija in mejne vrednosti emisij, ki so določene v prilogah k tej direktivi za ločene procese zgorevanja, zanje ne uporabljajo. Komisija je tudi dokazala, da pri vseh vrstah naprav, na katere se nanaša člen 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), te direktive, prihaja do kontaminacije odpadnih plinov zgorevanja, medtem ko ni sporno, da uporaba električne energije za proizvodnjo aluminija nima vpliva na emisije elektrarne Lynemouth.

⁴⁷ Združeno kraljestvo ne izpodbija obstoja te kontaminacije zgorevalnega plina v različnih napravah, na katere se nanaša člen 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), Direktive 2001/80, vendar meni, da izjeme temeljijo na primerjavi stroškov in koristi, ne pa na težavah pri uporabi te direktive.

⁴⁸ Ne da bi bilo treba določiti resnični namen navedenih izjem, je treba vsekakor zavrniti trditve Združenega kraljestva, ker abstraktno opredeljena izjema iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80 ne more temeljiti na primerjanju stroškov in koristi. Čeprav je namreč mogoče oceniti stroške in koristi uporabe mejnih

vrednosti emisij določene naprave in celo določene vrste naprav, kot so te iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), te direktive, tega po drugi strani ni mogoče opraviti glede naprav, ki uporabljajo produkt zgorevanja neposredno.

49 Drugič, v zvezi s trditvijo, da izjema iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, podtočka (g), Direktive 2001/80, do katere so upravičeni rekuperatorji toplote pri plavžih, kaže na to, da je treba pojem „produkt zgorevanja“ razumeti v širšem smislu, in da vključuje posredne produkte zgorevanja, kot je električni tok, zadostuje ugotovitev, da se ta izjema – kot je opozorila generalna pravobranilka v točki 39 sklepnih predlogov – nanaša na uporabo neposrednega produkta pri zgorevanju, namreč toplote. Navedeni rekuperatorji toplote namreč prek kamnov, ki se uporabljajo kot zbiralniki toplote, prenesejo toploto, ki nastaja pri zgorevanju, v zrak, ki ga nato vpihajo v plavž, da se spodbudi proizvodnja surovega železa.

50 Čeprav rekuperatorji toplote pri plavžih zagotovo niso primer uporabe abstraktnega odstopanja, ki je določeno v členu 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80, saj se toplota, ki nastaja pri zgorevanju, uporablja le posredno, na podlagi tega ni mogoče sklepati, da je treba navedeno odstopanje razlagati tako, da se iz področja uporabe te direktive izključi naprave, ki uporabljajo posredne produkte zgorevanja v proizvodnem procesu.

51 Kot je priznala Komisija, gre v tem primeru za redakcijsko nepravilnost, tako da so rekuperatorji toplote *sui generis* izjema, ne pa abstraktna izjema iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek, Direktive 2001/80. Vendar pa je Komisija pojasnila razloge, zaradi katerih je mejne vrednosti emisij, ki jih določa ta direktiva, težko

uporabiti za to vrsto naprave, in sicer zato, ker so rekuperatorji toplote zaradi segrevanja kamnov, ki se uporabljajo kot zbiralniki toplote, v bistvenem različni od vseh drugih vrst kurilnih naprav in ker zaradi pogostega nastanka razpok na stenah komor prihaja do kontaminacije plinov, ki nastajajo pri zgorevanju, z neizgorelimi plini iz plavža, česar Združeno kraljestvo ni izpodbijalo. Poleg tega, kot je navedla generalna pravobranilka v opombi k točki 40 sklepnih predlogov, v rekuperatorjih toplote pri plavžih zaradi varčevanja z energijo pogosto zgoreva plin, ki nastaja v plavžih in je že onesnažen, tako da mejnih vrednosti emisij, ki jih določa ta direktiva, ni mogoče spoštovati tudi ob uporabi najboljše razpoložljive tehnologije.

⁵² Dodana dodatna odstopanja k členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (h) do (j), Direktive 2001/80 za tri vrste naprav, ki očitno niso zajete s splošno in abstraktno izjemo iz člena 2, točka 7, drugi odstavek, prvi stavek te direktive, potrjujejo, da smisel in obseg navedene izjeme ne more biti določen na podlagi posebne izjeme.

⁵³ Treba je še poudariti, da nobena od posebnih izjem, navedenih v členu 2, točka 7, drugi odstavek, podtočke od (a) do (g), Direktive 2001/80 ne zajema niti uporabe produkta zgorevanja zunaj same kurilne naprave niti uporabe električne energije v proizvodnem procesu.

⁵⁴ Iz zgoraj navedenih ugotovitev je razvidno, da se Direktiva 2001/80 uporablja za elektrarno Lynemouth in da je treba tožbi Komisije ugoditi.

- 55 Zato je treba ugotoviti, da Združeno kraljestvo s tem, da ni zagotovilo uporabe Direktive 2001/80 za elektrarno Lynemouthu, ni izpolnilo obveznosti iz te direktive.

Stroški

- 56 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Komisija je predlagala, naj se Združenemu kraljestvu naloži plačilo stroškov, in ker to s svojimi predlogi ni uspelo, se mu naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- 1. Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska s tem, da ni zagotovilo uporabe Direktive 2001/80/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2001 o omejevanju emisij nekaterih onesnaževal v zrak iz velikih kurilnih naprav za elektrarno, ki jo upravlja družba Rio Tinto Alcan Smelting and Power (UK) Ltd v Lynemouthu na severovzhodu Anglije, ni izpolnilo obveznosti iz te direktive.**

- 2. Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi